EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 2.10.2025.
COM(2025) 583 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

par Eiropas Prasmju gada īstenošanu, rezultātiem un vispārējo novērtējumu

{SWD(2025) 283 final}

1. Ievads

Par Eiropas Prasmju gadu (“Prasmju gads”) Eiropas Komisijas priekšsēdētāja paziņoja savā 2022. gada runā par stāvokli Savienībā, reaģējot uz kritisko darbaspēka un prasmju trūkumu Eiropā: “Vēl viens izaicinājums Eiropas uzņēmumiem ir personāla trūkums. Tādēļ mums intensīvāk jāinvestē izglītībā un profesionālajā pilnveidē. **Tāpēc es ierosinu 2023. gadu pasludināt par Eiropas Prasmju gadu.**”

Gandrīz trīs ceturtdaļām (74 %) mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) trūkst kvalificētu darbinieku ([1]), un Komisija ir apzinājusi 42 profesijas kurās trūkst darbinieku dažādās ekonomikas nozarēs ([2]). Tiek lēsts, ka 90 % darbvietu būs vajadzīgas digitālās prasmes ([3]). Tomēr vairāk nekā trešdaļai darbaspēka trūkst nepieciešamo digitālo prasmju, kas vajadzīgas lielākajai daļai darbvietu. Šis trūkums ir saistīts ar pieaugošo atšķirību apmācībā, jo katru gadu apmācībā piedalās tikai 39,5 % pieaugušo ([4]). Neatkarīgi no šīm problēmām pastāv iespējas – ir paredzams ievērojams darbvietu pieaugums zaļajās un digitālajās nozarēs, kā arī ir gaidāmi 3,5 miljoni jaunu darbvietu ([5]). Netiek izmantots arī nozīmīgs potenciāls, kas piemīt nepietiekami pārstāvētām grupām, piemēram, sievietēm, jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*), mazkvalificētiem darba ņēmējiem, gados vecākiem darba ņēmējiem un personām ar invaliditāti.

Šajā ziņojumā ir sniegts pārskats par Prasmju gada īstenošanu un rezultātiem saskaņā ar Lēmuma (ES) 2023/936 (EPG lēmums) 7. pantu. Šim ziņojumam ir pievienots dienestu darba dokuments (*SWD*), kurā sīki izklāstīta Eiropas gada īstenošana, rezultāti un turpmākā rīcība.

2. Politikas rezultāti un jaunas idejas

Prasmju gada vispārējais mērķis bija veicināt **prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas garu**. Lai to panāktu, Prasmju gada mērķis bija veicināt investīcijas, palielināt prasmju atbilstību, izmantojot sadarbību, piemeklēt cilvēkus iespējām un piesaistīt talantus.

Prasmju gads **visa gada garumā** ietvēra **vispusīgu politikas diskusiju** ar ieinteresētajām personām par prasmju un prasmju politikas nozīmi. Debates parādīja, ka **Eiropas valstis saskaras ar ļoti līdzīgām problēmām**, ko rada straujās tehnoloģiskās pārmaiņas, demogrāfiskā novecošana un ES darbaspēka samazināšanās, kā arī nepieciešamība pēc noturīgām industriālajām ekosistēmām un piegādes ķēdēm. Pastāv plaša vienprātība par to, ka šīs tendences palielina **vajadzību pēc prasmīgāka darbaspēka Eiropā**, kas spētu reaģēt uz straujajām pārmaiņām prasmju vajadzībās.

2.1. Prasmes Eiropas konkurētspējai

Veselu gadu ilgušās sarunas atklāja, ka prasmes ir **stratēģisks instruments Eiropas produktivitātei un būtisks transversāls veicinātājs , kas ir pamatā konkurētspējai** visās ekonomikas nozarēs, arī zaļajai un digitālajai pārkārtošanai, kā atspoguļots ES Konkurētspējas kompasā ([6]). Šis vēstījums Prasmju gada laikā

([1]) Eirobarometrs.
([2]) Rīcības plāns.
([3]) Digitālā pratība.
([4]) *Policy context - Education and training - Eurostat*.
([5]) COM/2023/652.
([6]) COM(2025) 30.

tika pastāvīgi atkārtots , radot impulsu integrēt prasmes plašā politikas virzienu klāstā **vairāk nekā 190 jaunās iniciatīvās** ([7]), kuras tiek īstenotas, pateicoties ES iestāžu ciešai sadarbībai.

Prasmju gads nodrošināja, ka prasmes tiek izvirzītas ES politiskās darba kārtības priekšplānā. Prasmes tika iekļautas visās (izņemot vienu) Komisijas 2024. gada darba programmā iesniegtajās iniciatīvās ([8]) un politikas pamatnostādnēs Komisijas 2024.–2029. gada pilnvaru termiņam.

Prasmju transversālais raksturs tika atkārtoti apstiprināts ministru līmenī, un Konkurētspējas padome 2024. gada maijā pieņēma secinājumus "Konkurētspējīga Eiropas rūpniecība, kas virza mūsu zaļo, digitālu un noturīgu nākotni" un "Vienotais tirgus visu labā".

Prasmju gada laikā ieinteresētās personas uzsvēra steidzamo nepieciešamību sekmēt **prasmes zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai**. Komisija iepazīstināja ar **Zaļā kursa industriālo plānu** un pieņēma Neto nulles emisiju industrijas aktu, paredzot **neto nulles emisiju industrijas akadēmiju** darbības sākšanu, lai paaugstinātu darbaspēka prasmes un palīdzētu tam pārkvalificēties tādās stratēģiskās tehnoloģijās kā akumulatori, saules enerģija, ūdeņradis, izejvielas un vēja enerģija. Katras akadēmijas mērķis ir uzlabot un pārkvalificēt 100 000 darba ņēmēju trīs gadu laikā pēc tās izveides.

Prasmju gada paziņošana pavēra ceļu **Digitālās izglītības un prasmju paketes** pieņemšanai 2023. gada aprīlī. Tajā bija iekļauti priekšlikumi **Padomes ieteikumiem** par galvenajiem sekmīgu digitālo izglītību un digitālo mācību veicinošajiem faktoriem un par digitālo prasmju nodrošināšanas uzlabošanu izglītībā un mācībās, ko Padome pieņēma 2023. gada novembrī. Prasmju gada ietvaros izveidoja **digitālo prasmju akadēmijas**, lai uzlabotu apmācības sniegšanas koordināciju kiberdrošībā, augstas veiktspējas datošanā un pusvadītājos.

Prasmju pilnveides pakts, kas ir cieši saistīts ar ES industriālo stratēģiju, ir palīdzējis paaugstināt darbaspēka prasmes un tam pārkvalificēties visā Eiropā, reaģējot uz pieaugošajām nozaru vajadzībām. Pakts tika paplašināts līdz 20 liela mēroga partnerībām 14 industriālajās ekosistēmās. Kopš 2022. gada tas ir palīdzējis apmācīt 3,5 miljonus cilvēku, un tajā paredzēts, ka līdz 2030. gadam tiks paaugstinātas prasmes un nodrošināta pārkvalifikācija 25 miljoniem cilvēku.

Vairākas citas iniciatīvas veicināja iespēju **uzlabot nozarei specifiskas prasmes.** Direktīvu par atjaunīgo enerģiju un energoefektivitāti pārskatīšanas rezultātā ir paplašinājies atbalsts sertificētām **tīras enerģijas** prasmēm. *BUILD UP Skills* iniciatīva 15 dalībvalstīs paaugstināja speciālistu prasmes ēku **energoefektivitātes** jomā. Lai palielinātu **IKT speciālistu** skaitu, programma "Digitālā Eiropa" finansē specializētu apmācību. **Programma "ES – veselībai"** nodrošina veselības aprūpes darbinieku apmācību, kas vērsta uz digitālajām prasmēm. ***ComPAct*** palīdz ES publiskās pārvaldes iestādēm kļūt prasmīgākām. Prasmes bija viena no galvenajām jomām **44 ES nozaru sociālā dialoga komitejās**, kuras īstenoja pasākumus, izdeva paziņojumus vai apsprieda plašākas nozaru vajadzības prasmju attīstīšanai, reaģējot uz mainīgo rūpniecības vidi.

Lai novērstu darbaspēka un prasmju trūkumu stratēģiskās nozarēs, kā arī virzītu zaļo un digitālo pārkārtošanos, **profesionālā izglītība un apmācība (PIA)** 2023. un 2024. gadā tika stimulēta, izmantojot *Erasmus*+ uzaicinājumus. Šajos uzaicinājumos galvenā uzmanība bija pievērsta PIA pievilcībai, lielākai

([7]) ES leģislatīvas un neleģislatīvas darbības, uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus, pasākumi, projekti un publikācijas.
([8]) Salīdzinājumā ar mazāk nekā pusi 2022. un 2023. gadā.

mācekļu mobilitātei, darba ņēmēju pārkvalifikācijai, sieviešu piesaistei zaļajām tehnoloģijām, mikrokvalifikācijām un darba tirgus reģistriem.

2.2. Investēšana prasmēs

Prasmju gada laikā atklājās kopīgs viedoklis, ka **prasmes ir galvenais izaugsmes**, cilvēku iespēju palielināšanas un uzņēmumu produktivitātes **faktors**. ES investē izglītībā un prasmēs vairāk nekā **150 miljardus EUR** ([9]). **Tiek prognozēts, ka ES investīcijas prasmēs veicinās nodarbinātību un iekšzemes kopproduktu** (IKP). Proti, 0,1 procentpunkta palielinājums investīcijām gados jaunu darba ņēmēju prasmēs ilgtermiņā potenciāli palielinās kopējo nodarbinātību par 0,25 % un IKP par aptuveni 0,18 %, pārsniedzot sākotnējās investīcijas ([10]).

Prasmju gads rosināja pārdomas par to, **kā finansējums tiek ieguldīts prasmēs**, un tika atzīts, ka **prasmes būtu jāuzskata par investīcijām, nevis izmaksām**. Šajās diskusijās tika primāri apspriestas stratēģijas, kuru mērķis ir maksimāli palielināt **prasmju investīciju ietekmi**. Lai labāk izprastu prasmju investīciju nozīmi produktivitātes veicināšanā, tika panākta vienošanās, ka ir **jāuzlabo to novērtēšana, pamatojoties uz izmaksām** ([11]). Uzmanība tika pievērsta arī **finansējuma pieejamības uzlabošanai**, jo īpaši MVU. Eirobarometra zibensaptauja 2023. gada maijā atklāja, ka prasmju trūkums būtiski skar MVU, un parādīja, ka ir **vajadzīgs mērķtiecīgs atbalsts**. Pēc tam 2023. gada septembrī tika pieņemta MVU paredzētu atvieglojumu pakete.

Tika arī apstiprināts, ka ES finansējums darbojas kā **katalizators**, piesaistot citus finansējuma avotus un atvieglojot jaunu, inovatīvu pieeju izmēģināšanu prasmju attīstības finansēšanā, tostarp publiskā un privātā sektora partnerības. Prasmju gada laikā **publiskā un privātā sektora partnerības**, piemēram, Prasmju pilnveides pakts, plānu apvienības, profesionālās izcilības centri un prasmju akadēmijas, turpināja veicināt **kopīgas investīcijas prasmju paaugstināšanā**. 2024. gadā tika izveidoti aptuveni 15 jauni **profesionālās izcilības centri** un **Eiropas Māceklību alianse** piedzīvoja ievērojamu izaugsmi – vairāk nekā 450 solījumu, 40 valstu saistību un 2,5 miljonus māceklības piedāvājumu.

2.3. Kopīga rīcība prasmju jomā

Prasmju gada laikā notikušajās debatēs atklājās prasmju pārvaldības sarežģītība un nepieciešamība pēc **efektīvas koordinācijas un sadarbības starp rūpniecības, darba tirgus, izglītības un citām politikas jomām**.

Prasmju gads veicināja sadarbību dažādos līmeņos ([12]). **Valstu koordinatoriem** bija svarīga nozīme valsts līmenī, jo tie veicināja **visas valdības pieeju** prasmju pārvaldībai. Vairākās valstīs ([13]) **tika izveidotas jaunas vai uzlabotas pārvaldības un ieinteresēto personu struktūras**. Prasmju gads veicināja ciešāku sadarbību starp valstīm, piemēram, Grieķija un Kipra ([14]) parakstīja saprašanās memorandu. EPG valstu koordinatoru kopīgais paziņojums ir spēcīgs apliecinājums valstu koordinatoru apņēmībai turpināt cieši

([9]) Eiropas Sociālā fonda +, Atveseļošanas un noturības mehānisma, *Erasmus+*, *InvestEU*, Taisnīgas pārkārtošanās fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Digitālās Eiropas un citu fondu ietvaros – sk. *SWD*.
([10]) *ESDE* pārskatīšana.
([11]) Rokasgrāmatā ir izklāstīta sistēma satelītkontam par izdevumiem izglītības un apmācības jomā.
([12]) 76 % respondentu aptaujā pēc EPG piekrita Prasmju gada izveidotajai sadarbībai.
([13]) Dānija, Īrija, Spānija, Francija, Kipra, Malta, Austrija, Polija, Slovākija un Somija.
([14]) Grieķijas Valsts nodarbinātības dienests un Kipras Cilvēkresursu attīstības iestāde.

sadarboties prasmju jomā, lai nodrošinātu, ka Prasmju gada radītais impulss tiek saglabāts un izmantots nākotnē.

Prasmju gadā tika uzsvērta arī **sociālā dialoga** galvenā nozīme prasmju attīstībā un darba ņēmēju un uzņēmumu atbalstīšanā virzībai uz divējādo zaļo un digitālo pārkārtošanos ([15]). Spānijas prezidentūras ierosināto Barselonas trīspusējo kopīgo paziņojumu 2023. gada 19. oktobrī parakstīja ES Padomes prezidentūras ([16]), Komisija un ES sociālie partneri ([17]), veicinot trīspusēju partnerību Prasmju gada īstenošanā un sekmējot plašāku prasmju attīstību. **Trīspusējā partnerība** bija arī Prasmju gada īstenošanas pamatā daudzās valstīs ([18]).

Sarunās ar sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām tika uzsvērts, ka ir jārīkojas, lai novērstu **plašākus darbaspēka un prasmju trūkuma cēloņus**, piemēram, sliktus darba apstākļus konkrētās nozarēs, sliktu cilvēkresursu pārvaldību ([19]) vai cenas ziņā pieejamas agrīnās pirmsskolas aprūpes trūkumu. Pēc *Val Duchesse* sociālo partneru samita Komisija 2024. gada martā nāca klajā ar **rīcības plānu darbaspēka un prasmju trūkuma novēršanai**, kas sagatavots, apspriežoties ar ES sociālajiem partneriem. Komisija arī iesniedza priekšlikumu direktīvai par stažieru darba nosacījumu uzlabošanu un nodrošināšanu un priekšlikumu pārskatīt Padomes 2014. gada Ieteikumu par stažēšanās kvalitātes sistēmu, lai risinātu kvalitātes un iekļautības jautājumus.

Ieinteresētās personas pauda viedokli, ka ir **labāk jāprognozē vajadzīgās prasmes**, un uzsvēra, ka **vietējām un nozaru pieejām**, kā arī spēcīgai ieinteresēto personu sadarbībai ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu, ka **prasmju apzināšana** ir atbilstīga un izmantojama. Prasmju gada laikā Komisija ieviesa ***Europass*** darba un prasmju tendenču rīku un publicēja Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācijas un Eiropas kiberdrošības prasmju satvars jaunu versiju. Eiropas kompetenču satvara pētniekiem *ResearchComp* darbība tika sākta 2023. gada jūlijā. Vairākas valstis gada laikā strādāja pie prasmju apzināšanas ([20]).

Komisija sadarbībā ar Reģionu komiteju īpašu uzmanību pievērsa **vietējām pieejām** prasmju attīstīšanai([21]). 2023. gada janvārī pieņēma **paziņojumu par talantu izmantošanu Eiropas reģionos**. Lai palīdzētu reģioniem piesaistīt, apmācīt un noturēt talantus, Komisija arī izveidoja **talantu veicināšanas mehānismu** un **talantu izmantošanas platformu**.

Prasmju gads piesaistīja globālu interesi, uzsverot kopīgās problēmas un starptautiskās sadarbības nepieciešamību. Eiropas Komisija ir uzņēmusies nozīmīgu funkciju izglītības un prasmju veicināšanā ES ārējās attiecībās. Šīs jomas ir galvenās investīciju prioritātes ES stratēģijas *Global Gateway* investīcijās. Prasmju gads tika pieminēts augsta līmeņa pasākumos, piemēram, *COP28*, un tas iedvesmoja Dienvidaustrumāzijas valstu asociāciju (*ASEAN*) 2025. gadā sākt Prasmju gadu. Tirdzniecības un tehnoloģiju padomes darba grupa "Talantu izaugsmei" veicināja sadarbību starp ES un ASV attiecībā uz prasmēm ekonomikas izaugsmei; tā iesniedza kopīgu galīgo paziņojumu. Prasmju gadā aktīvi iesaistījās vairākas starptautiskas organizācijas, piemēram, Starptautiskā Darba organizācija (SDO), Ekonomiskās

([15]) Atzinums.
([16]) Beļģija, Spānija, Zviedrija.
([17]) *ETUC*, *Business Europe*, *SGI Europe* un *SMEUnited*.
([18]) Beļģija, Bulgārija, Dānija, Vācija, Īrija, Spānija, Kipra, Latvija, Luksemburga, Nīderlande, Austrija, Slovēnija, Norvēģija un Ukraina.
([19]) *ESDE* pārskatīšana.
([20]) Bulgārija, Vācija, Igaunija, Spānija, Francija, Horvātija, Lietuva, Luksemburga, Austrija, Portugāle, Slovēnija.
([21]) Rezolūcija.

sadarbības un attīstības organizācija (ESAO), Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (*UNESCO*) un *WorldSkills*.

2.4. Iespēju nodrošināšana cilvēkiem

Prasmju gada centrā bija iespēju nodrošināšana cilvēkiem, popularizējot **prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas garu**, ļaujot ikvienam pilnībā izmantot savu potenciālu darba tirgū un sabiedrībā.

Aptuveni 14 dalībvalstis ([22]) sāka izmantot ES finansējumu, lai izstrādātu un īstenotu **individuālus mācību kontus (*ILA*)**. *ILA* var palīdzēt praksē īstenot tiesības uz apmācību.

PIA kļuva par vēl vienu galveno tematu. Ieinteresētās personas konsekventi uzsvēra, ka ir jāpalielina tās pievilcība, kvalitāte un atzīšana.

Visa Prasmju gada garumā ieinteresētās personas pauda viedokli, ka iespēju palielināšana **motivē** un ka ir jāsekmē piekļuve **kvalitatīvai apmācībai** darbavietās un ārpus tām. Papildus ar darbu saistītām prasmēm tika uzskatīts, ka ir svarīgi nodrošināt cilvēkiem **digitālās, transversālās un dzīves prasmes**, piemēram, noturību, kritisko domāšanu, finanšpratību, medijpratību un demokrātijas pratību. Tas ir īpaši svarīgi ģeopolitisko un klimata tendenču, MI radītā satura pieauguma un informācijas manipulāciju dēļ. Padome 2024. gada maijā apstiprināja secinājumus par finanšpratību. Tika uzsvērts, ka ir steidzami jāiegulda **pamatprasmēs** ([23]).

Prasmju gada laikā atkārtoti tika norādīts, ka **nevienu nedrīkst atstāt novārtā**, tāpēc ir vajadzīgi īpaši **pielāgoti risinājumi** un norādījumi, lai atbalstītu cilvēkus. Prasmju gada diskusijās atklājās nepilnības konsultāciju pakalpojumu sniegšanā, lai gan tajās tika uzsvērta arī laba prakse vairākās valstīs ([24]).

Dažādās iniciatīvās īpaši pievērsās sievietēm, *NEET*, personām ar invaliditāti un cilvēkiem no nelabvēlīgas vides. Turpmāk minēti daži no šādiem pasākumiem: i) Komisijas aicinājums iesniegt priekšlikumus par sociālajām inovācijām neaizsargātu jauniešu prasmju paaugstināšanai; ii) iniciatīva "*Aim, Learn, Master, Achieve*" (*ALMA*), kas palīdz vairāk nekā 800 neaizsargātiem *NEET* no jauna iekļauties darba tirgū vai atrast izglītības un apmācības iespējas, un iii) jauniešu vadīti projekti saskaņā ar shēmu *Youth4OutermostRegions*.

Ņemot vērā to, ka produktivitātes palielināšanai ir izšķiroša nozīme ES nākotnē, **visas prasmes būtu jānovērtē** darba tirgos. Prasmju gada uzmanības centrā ir **uz prasmēm balstītas pieejas** pieņemšanai darbā un personāla attīstībai (sauktas arī par "**prasmēm pirmajā vietā**"), lai darba devēji varētu izmantot plašāku talantu kopumu un lai cilvēki varētu īstenot savu potenciālu. Šīs pieejas var papildināt ar **prasmju validēšanas** iespējām, padarot pamanāmu neformālo un ikdienējo mācīšanos.

Ieinteresētās personas atzina **digitālo un mikrokvalifikāciju** nozīmi šo centienu atbalstīšanā un plašākas palīdzības sniegšanā personām viņu karjerā. **Ieteikuma par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru** un

([22]) Francija un Lietuva galveno uzmanību pievērsa *ILA* shēmu turpmākai uzlabošanai. Tās izstrādā Beļģija, Čehija, Vācija, Grieķija, Spānija, Horvātija, Kipra, Latvija, Ungārija, Polija, Rumānija un Slovākija.
([23]) *PISA* 2022 brīdināja par pamatprasmju samazināšanos,
([24]) Beļģija (Flandrija), Spānija, Francija, Horvātija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Slovēnija u Ukraina.

***Europass* lēmuma ([25])** 2024. gada marta izvērtējumos tika apstiprināts, ka iniciatīvas palielina pārredzamību un kopīgu izpratni par kvalifikācijām un prasmēm un uzticēšanos tām.

2.5. Talantu piesaistīšana

Prasmju gada debatēs arī tika atgādināts, ka ES konkurētspēju ietekmēs tās spēja **piesaistīt talantus no visas pasaules**, un tas rosināja sarunas par to, kā: i) atvieglot kvalifikāciju atzīšanu un ārvalstīs iegūto prasmju apstiprināšanu; ii) samazināt pārmērīgu profesiju regulējumu valsts līmenī un administratīvo slogu; iii) radīt piemērotus apstākļus, kas ļauj pieņemt darbā un noturēt talantus no trešām valstīm profesijās, kurās trūkst darbaspēka, un iv) stiprināt partnerības ar trešām valstīm, lai radītu savstarpēji izdevīgas darbaspēka mobilitātes iespējas un izveidotu likumīgus ceļus.

Lai padarītu ES pievilcīgāku talantiem no ārvalstīm un vienkāršotu mobilitāti tajā, Komisija 2023. gada novembrī pieņēma Prasmju un talantu mobilitātes paketi, kas ietver visaptverošu paziņojumu par prasmju un talantu mobilitāti ar priekšlikumu regulai, ar ko izveido ES talantu fondu, un Komisijas ieteikumu par trešo valstu piederīgo kvalifikāciju atzīšanu. Tie pavēra ceļu tam, lai 2024. gada 13. maijā pieņemtu Padomes ieteikumu "Eiropa kustībā – mācību mobilitātes iespējas visiem". Tika stiprinātas arī talantu partnerības ar Maroku, Tunisiju, Ēģipti, Pakistānu un Bangladešu, lai veicinātu savstarpēji izdevīgu starptautisko mobilitāti un prasmju attīstību starp ES un partnervalstīm.

3. Īstenošana

Prasmju gads bija diskusija, kas norisinājās dažādos veidos, proti, komunikācijas kampaņa, tūkstošiem pasākumu un daudzas plašas iesaistes iespējas ieinteresētajām personām un iedzīvotājiem visā Eiropā ([26]).

3.1. Pārvaldība

Prasmju gadu nodrošināja Komisijas un tās aģentūru, Eiropas Parlamenta, ES Padomes, Reģionu komitejas un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) **starpiestāžu darbība ES līmenī**.

Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts (EMPL ĢD) vadīja tā īstenošanu ciešā sadarbībā ar citiem Komisijas departamentiem.

Prasmju gads tika īstenots decentralizēti un sadarbojoties. Kopumā 38 valstis, tai skaitā visas ES dalībvalstis, norīkoja valsts koordinatoru. Valsts koordinatoriem bija būtiska nozīme.

3.2. Resursi

Piešķirtie resursi tika izmantoti komunikācijas kampaņai (6,75 miljoni EUR), galveno pasākumu organizēšanai, sanāksmēm ar valstu koordinatoriem un ekspertiem (0,935 miljoni EUR) un attiecīgiem pētījumiem (0,106 miljoni EUR).

3.3. Komunikācijas kampaņa

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2018/646 (2018. gada 18. aprīlis) par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (*Europass*).
([26]) EPG lēmuma priekšlikumā pasākumu skaits ir noteikts kā galvenais darbības rādītājs (GDR). Prasmju gada komunikācijas stratēģijā tika noteikti vēl citi galvenie darbības rādītāji.

Komisija organizēja komunikācijas kampaņu ES līmenī, kas bija paredzēta darba devējiem (galvenokārt MVU), profesionāļiem, darba meklētājiem, *NEET*, politikas veidotājiem, ieinteresētajām personām un apmācības sniedzējiem.

Vispusīgais komunikācijas materiāls, ko darīja pieejamu visām ES dalībvalstīm to attiecīgajās valodās, ietvēra vizuālo identitāti, starpiestāžu **tīmekļvietni** un komunikācijas rīkkopu, piedāvājot izmantošanai gatavus popularizēšanas materiālus, prezentācijas un sociālo mediju aktīvus. **Tēmturis #EuropeanYearOfSkills** tika popularizēts un izmantots vairāk nekā 14 000 reižu ([27]).

Galvenie informācijas izplatītāji bija ieinteresētās personas. Gandrīz 7000 publikācijas saņēma 61 miljonu viedokļu, kas liecina, ka Prasmju gads izraisīja publiskas debates.

Lai veicinātu prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas braucienus, projektā "*Real People, Real Skills*" kopā ar videomateriālu tika iekļauti 200 individuāli stāsti no 30 valstīm.

Īstu cilvēku īstu prasmju video

Komunikācijas centieni, kas tika īstenoti dažādos līmeņos, sniedz turpmāk uzskaitītos rezultātus.

		miljonos
	Skatītāji, kas piesaistīti televīzijas reklāmu piecās valstīs ([28])	**41**

([27]) No 2023. gada 9. maija līdz 2024. gada 8. maijam – 14 200 atsauksmju.
([28]) Bulgārijā, Grieķijā, Spānijā, Itālijā un Rumānijā ir apzinātas vislielākās komunikācijas vajadzības.

	Kombinēta apmaksāta reklāma sociālajos medijos, tostarp *Facebook* (58 miljoni), *Instagram* (10,2 miljoni) un *LinkedIn* (860 000)	**69**
	Lapas skatījumi kampaņas tīmekļvietnē	**3,6**
	Kampaņas video skatījumi *YouTube*	**69**
	Video skatījumi azartspēļu platformā *Twitch*	**21,4**
	Lasītāji, kas piesaistīti ar 64 valsts mediju partnerību starpniecību	**10,1**
	Cilvēki, kas piesaistīti ar 32 apmaksāti sociālo mediju ietekmētāju starpniecību	**3,01**
	Cilvēki, kas pakļauti reklāmai ārpus telpām Briselē, tostarp lidostā	**4**

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

3.4. Pasākumi

Prasmju gada laikā **42 valstīs**, tai skaitā visās ES dalībvalstīs, notika **vairāk nekā** **2100 pasākumu**. Tie parādīja, cik daudz ir darīts prasmju veicināšanai dažādos kontekstos. Tos organizēja ES iestādes, aģentūras, tīkli, valstu iestādes, ieinteresētās personas un iedzīvotāji.

Prasmju gada darbības bija vērstas uz **sešiem galvenajiem pasākumiem**, no kuriem katrs bija orientēts uz galvenajām auditorijām un mērķiem. Turpmāk minēti daži no šādiem pasākumiem:

- Eiropas Prasmju gada festivāls 2023. gada 9. maijā ar 7300 skatījumiem;
- konference "Prasmju pilnveides novērtēšana (*Making Skills Count)*" 2023. gada 8. un 9. jūnijā, kurā piedalījās 1300 dalībnieki;
- Arodprasmju nedēļa 2023. gada 23.–27. oktobrī ar 500 valsts un reģionāliem pasākumiem;
- Eiropas Nodarbinātības un sociālo tiesību forums 2023. gada 16. un 17. novembrī, kurā piedalījās 2200 dalībnieku;
- pasākums "Tikšanās ar izcilības čempioniem", kurš 2024. gada 23. februārī tika organizēts kopā ar EESK un kurā piedalījās 800 dalībnieku, kā arī
- "Eiropas Prasmju gads – ko tālāk?" 2024. gada 30. aprīlī, kurā piedalījās 1400 dalībnieku.

Notika **piecas ekspertu sanāksmes**, kurās norisinājās stratēģiskas diskusijas par prasmju finansēšanu, prasmju apzināšanu, pieejām "prasmes pirmajā vietā", prasmēm reģionālā līmenī (sadarbībā ar Reģionu komiteju) un ar prognozēšanas pasākumu palīdzību tika pētīta kvalificētas Eiropas nākotne ([29]).

Prasmju nozīme visās ekonomikas nozarēs cita starpā tika uzsvērta ES Zaļās nedēļas, Eiropas Ilgtspējīgas enerģijas nedēļas, ES Kodeksu nedēļas, Eiropas Migrācijas foruma, Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas, Eiropas Jaunatnes dienu un Eiropas Jaunatnes nedēļas 2023.–2024. gada izdevumos, kā arī konferencē par prasmju pilnveidi ar reformu palīdzību.

Šos centienus pastiprināja citas ES iestādes un aģentūras. **Eiropas Parlaments** sadarbojās ar piecām **ES aģentūrām**, 2023. gada 20. septembrī rīkojot pasākumu "Prasmes, prasmes, prasmes!". ***Cedefop*** organizēja 14 pasākumus un piedalījās vairāk nekā 270 ar prasmēm saistītos pasākumos, savukārt **Eiropas Izglītības fonds** organizēja 144 pasākumus. **Komisijas pārstāvniecības un delegācijas** organizēja vairāk nekā 270 pasākumus, sanāksmes ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un komunikācijas pasākumus ar Prasmju gada reklāmkarogu.

4. Turpmākā rīcība prasmju jomā

Mario Dragi savā ziņojumā "Eiropas konkurētspējas nākotne" norāda, ka ir ļoti svarīgi turpināt ieguldīt Eiropas iedzīvotāju prasmēs, lai palīdzētu viņiem uzplaukt un nodrošinātu Eiropas ekonomikas konkurētspēju pasaules mērogā.

Šie galvenie jautājumi tika izvirzīti Prasmju gada diskusijās un tiks izmantoti turpmākajās darbībās prasmju jomā:

([29]) Sīkāku informāciju sk. *SWD*.

Komisijas priekšsēdētāja *Ursula von der Leyen* 2024. gada 18. jūlijā iepazīstināja Eiropas Parlamentu ar politikas pamatnostādnēm Komisijas 2024.–2029. gada pilnvaru termiņam. Viņa uzsvēra, ka:

> **Europe needs a radical step change in ambition and action – for all skill levels and for all types of training and education.**
>
> **Ursula Von der Leyen**

Komisija 2025. gada 5. martā pieņēma **prasmju savienību** – jaunu visaptverošu redzējumu, kurā apvienota izglītības, apmācības un nodarbinātības politika, kas ir Eiropas konkurētspējas pamatā. Tās mērķis ir dot cilvēkiem iespēju veidot stabilus prasmju pamatus un iesaistīties prasmju paaugstināšanā visa mūža garumā pilnvērtīgas dzīves nolūkā. Tas uzlabos uzņēmumu konkurētspēju, palīdzot tiem atrast talantus, kas tiem vajadzīgi, lai radītu ilgtspējīgu izaugsmi un kvalitatīvas darbvietas. Vēl viens mērķis ir padarīt prasmes un kvalifikācijas pārredzamas, uzticamas un atzītas visā ES neatkarīgi no tā, kur tās iegūtas.

5. Secinājums

Prasmju gads sekmīgi popularizēja prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas garu visā Eiropā ([30]) un valstu un reģionālā līmenī ([31]). Vairāk eiropiešu ir informēti par prasmju politiku ([32]) un vēlas iesaistīties apmācībā ([33]).

([30]) 2024. gada jūnija ieinteresēto personu aptauja (747 respondenti): 84 % piekrita.
([31]) 2024. gada jūnija valstu koordinatoru aptauja (33 respondenti): 31 piekrita.
([32]) 2024. gada jūnija ieinteresēto personu aptauja: "91 % respondentu uzskata, ka Prasmju gads vairoja informētību par prasmju pilnveidi." 2023. gada decembra iedzīvotāju aptauja: "53 % ir informēti par ES prasmju politiku salīdzinājumā ar 26 % pirms Prasmju gada".
([33]) 2023. gada decembra iedzīvotāju aptauja: "64 % no tiem, kas bija pakļauti kampaņai, bija vairāk gatavi piedalīties kādā apmācības kursā."

Gadu ilgajā sarunā par prasmēm tika stingri apstiprināts, cik svarīgi ir veidot mūžizglītības kultūru un pārveidot prasmju sistēmas. Tam ir vajadzīgs stratēģisks redzējums, ko atbalsta ilgtermiņa politiska apņemšanās, stabilas visas valdības pieejas, spēcīga ieinteresēto personu iesaiste un pienācīgs finansējums.

Lai gan ieinteresētās personas atzīst, ka Prasmju gads ir nozīmīgs sākumpunkts, pastāv spēcīgs aicinājums nodrošināt noturīgu impulsu, atzīstot vajadzību pēc domāšanas veida pastāvīgas maiņas.

Raugoties nākotnē, Komisija pamatosies uz Prasmju gada rezultātiem, lai virzītu uz priekšu tādu iniciatīvu īstenošanu, kuru mērķis ir novērst prasmju trūkumu un aptvert jaunu pastāvīgas prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas laikmetu, lai izveidotu prasmju savienību, kas atbalsta ES konkurētspēju un sagatavotību. Komisija cieši sadarbosies ar dalībvalstīm, partnervalstīm, sociālajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību un citām ieinteresētajām personām. Lai gan Prasmju gads ir beidzies, tiks turpināts darbs, kas palīdzētu vēl vairāk veicināt prasmju pilnveidi, stiprinātu Eiropas darba tirgus noturību un palīdzētu cilvēkiem dzīvot pārticīgu un piepildītu dzīvi.